

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Häkkinen, Teemu

Title: Poliittisen historian hedelmällisiä sivupolkuja

Year: 2018

Version:

Please cite the original version:

Häkkinen, T. (2018, 5.4.2018). Poliittisen historian hedelmällisiä sivupolkuja. What the Hela?. <https://www.jyu.fi/hytk/fi/laitokset/hela/ajankohtaista/blogi/poliittisen-historian-hedelmallisia>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Poliittisen historian hedelmällisiä sivupolkuja

Teemu Häkkinen

Poliittisen historian tutkimisessa on painotettu kielen merkitystä jo pitkään. Kieli antaa politiikkaan työkalun, jolla tarttua ajan henkeen, muokata merkityksiä ja luoda kilpailuasetelmia poliittisista ehdotuksista. Kieli ei synny tyhjiöstä vaan liittyy taustalla liikkuviin historiallisiin ja kulttuurisiin tekijöihin.

Kontekstissa puolestaan piilee sellaisia pieniä muuttujia, joita ei välttämättä osaa ottaa lainkaan huomioon, mutta joilla voi olla tapauksesta riippuen yllättävääkin vaikutusta. Otetaanpa esimerkiksi banaani.

Ostinpa viikonlopun ruokakauppareissulta pienen tertun banaaneja, joita ei monesti enää edes yritetä myydä kypsinä vaan suoraan puhutaan vihertävistä banaaneista. Suomessa myydään banaaneja monien merkkien alla, joista tunnetuimmasta päästä lienee kansainvälisesti tunnettu *Chiquita*-banaani.

Chiquitan kohdalla poliittinen historia pääsee irti oikein kunnolla, sillä Chiquitan nykyinen levittäjä *Chiquita Brands International Sàrl* on [United Fruit Companyn](#) perillinen. Etelä-Amerikan poliittista historiaa tuntevat tunnistavat nimen, sillä yhtiöllä oli huomattava vaikutus monien alueen valtioiden taloudelliseen ja poliittiseen kehitykseen. Liittyypä yhtiön banaanituotantointresseihin [väkivaltaakin tai sillä uhkaamista](#) pitkältä aikaväliltä. Onpa poliittiseen sanasto myös eksynyt termi "banaanitasavalta" kuvaamaan valtiota, jonka talous on pitkälti riippuvainen yhden tuotteen viennistä.

Mutta kevyempikin merkkejä banaanin merkityksestä löytyy. Britannian entinen ja nyt jo edesmennyt ulkoministeri [Robin Cook](#) korosti banaanin hinnan tuntemisen merkitystä, tieto kun kuului [Labour-puolueen](#) kannattajalle tähdellisiin asioihin, koska sillä mitattiin ehdokkaan tietämystä arjen asioista. Voisipa spekulatiivisesti myös hyvin kuvitella, että joku poliitikko voisi tähdentää omia eettisiä valintojaan suosimalla esimerkiksi Reilun kaupan tuotteita, myös banaaneja.

Banaanin syömisen tapa ei ole vielä tullut vastaan merkittävänä poliittisena piirteenä, toisin kuin asia on esimerkiksi [hot dogin](#) tai [pitsan](#) kohdalla. Media tarttuu välillä joistakin ehkä triviaaleilta tuntuviin asioihin, mutta jokainen tehköön oman tulkintansa siitä, pitääkö tiettyjä ruokia syödä haarukan ja veitsen kanssa vai ronskisti käsin ilmentämään asianmukaista yhteyttä äänestäjäkuntaan. Banaanin syömistavan kohdalla ei tarvitse tarttua tällaisiin kysymyksiin.

Eikä banaania syödä turhaan, sillä kyseessä on runsaasti hiilihydraattia sisältävä hedelmä. Britannian entinen pääministeri [Tony Blair](#) piti parlamentin jokaviikkoista

tunnin pituista kyselytuntia ainaisena painajaisena, jota lievittääkseen hän jakoi kyselytunnin kahteen puolen tunnin osuuteen eri päiville viikkoa. Toinen keskeinen tekijä Blairin kyvyssä hoitaa parlamentista kantautuvia aiheiltaan laidasta laitaan sinkoilevia kysymyksiä oli asianmukainen etukäteen toteutettu energiatankkaus. Ja mikä olikaan energiatankkauksen salainen ase, jos muuten ei ennättänyt aterioimaan? Aivan oikein, banaani.

Eräät suomalaiset ruokakaupat ovat asettaneet tarjolle ilmaisia banaaneja nälkäisille lapsille, jaksavatpahan paremmin juoksuttaa vanhempia automarkettien käytävillä. Ehkä yliopiston olisi alettava jakaa ilmaisia banaaneja väsyneille tutkijoille?

[Teemu Häkkinen](#) on väitellyt vuonna 2014 Britannian parlamenttihuoneesta ja jatkaa tutkimuksiaan poliittisen puheen ja käsitteellistämisen saralla.